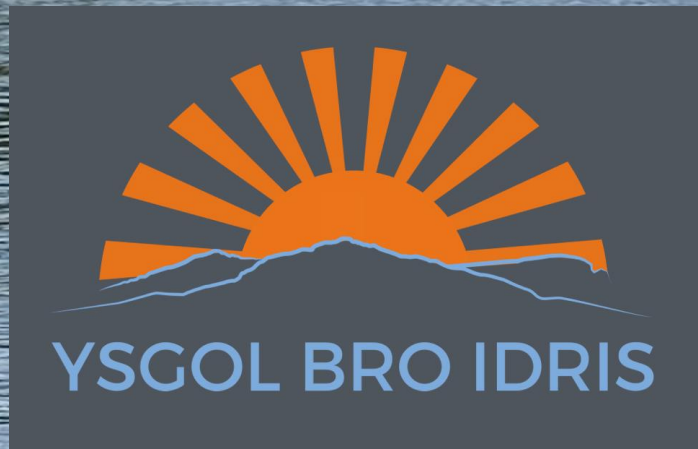

Astudiaeth Achos
Llythrennedd Corfforol
Ysgol Bro Idris,
Dolgellau

Crynodeb o'r astudiaeth achos;

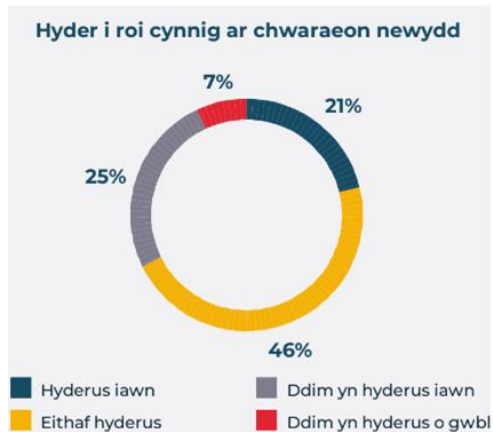
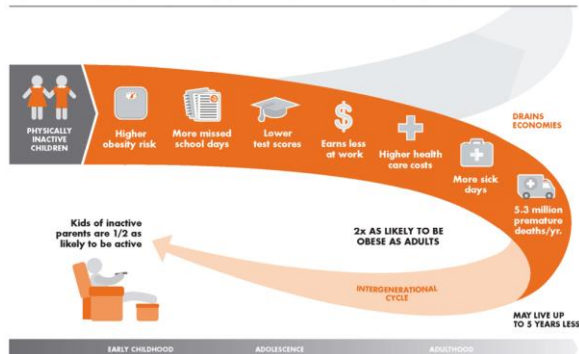

fig 4 THE COMPOUNDING COSTS OF PHYSICAL INACTIVITY OVER A LIFETIME
Physical inactivity perpetuates a deadly cycle that begins to take hold very early in life.

Note: Complete data and references are available in Designed to Move: A Physical Activity Action Agenda, www.designedtomove.org.

0 milltir mewn 4 wythnos / 4,380 miles in 4 w

Ysgol Bro Idris

• Dolgellau, Wales • Public

Croeso i chi gyd yma i Clwb Ysgol Bro Idris. Rydym wedi gosod y Clwb yma at ei gilydd er mwyn monitro'...

Share the Club

Yr Her:

- Lwcus iawn yn YBI
- Cefnogaeth mawr gan y Llywodraethwyr, Rhieni ac UDRh.
- Cychwyn ar y daith Llythrennedd Cofforol yn yr adran (Cyllid yn broblem!)
- Cyflwyniad i Staff i sicrhau dealltwriaeth, ers y HMS, Nod y prosiect yn glir gan bob aelod.
- Cyflwyniad i ddisgyblion: disgyblion yn llawn ymwybodol o beth sydd i ddisgwyl ohonynt a rhesymeg.

Y Cwestiwn Ymchwil;

o ddisgyblion wedi cymryd rhan mewn chwaraeon trefnus y tu allan i'r cwricwlwm o leiaf 3 gwaith yr wythnos*

Amledd y cymryd rhan

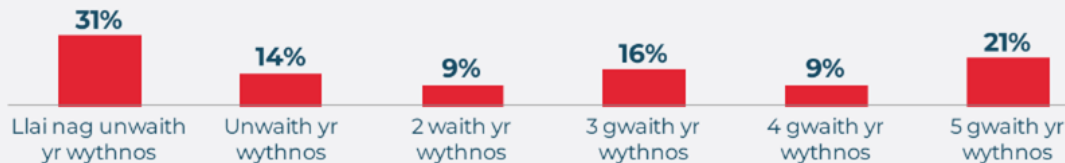
Mae cyfran y plant sy'n cymryd rhan mewn chwaraeon trefnus y tu allan i'r cwricwlwm dair gwaith neu fwy yr wythnos yn ddangosydd ar gyfer Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Yn Bro Idris roedd 46% o'r plant wedi cymryd rhan mewn chwaraeon y tu allan i'r cwricwlwm o leiaf 3 gwaith yr wythnos.

Mae 31% o ddisgyblion Bro Idris yn dweud nad ydynt yn cymryd rhan yn aml (h.y. llai nag unwaith yr wythnos). O gymharu, adroddodd 69% o ddisgyblion Bro Idris eu bod yn cymryd rhan mewn chwaraeon o leiaf unwaith yr wythnos, ac adroddodd 21% eu bod yn cymryd rhan o leiaf bum diwrnod yr wythnos.

Gydol Oes

- Mae 94% o ddisgyblion Bro Idris eisiau gwneud mwy o chwaraeon.

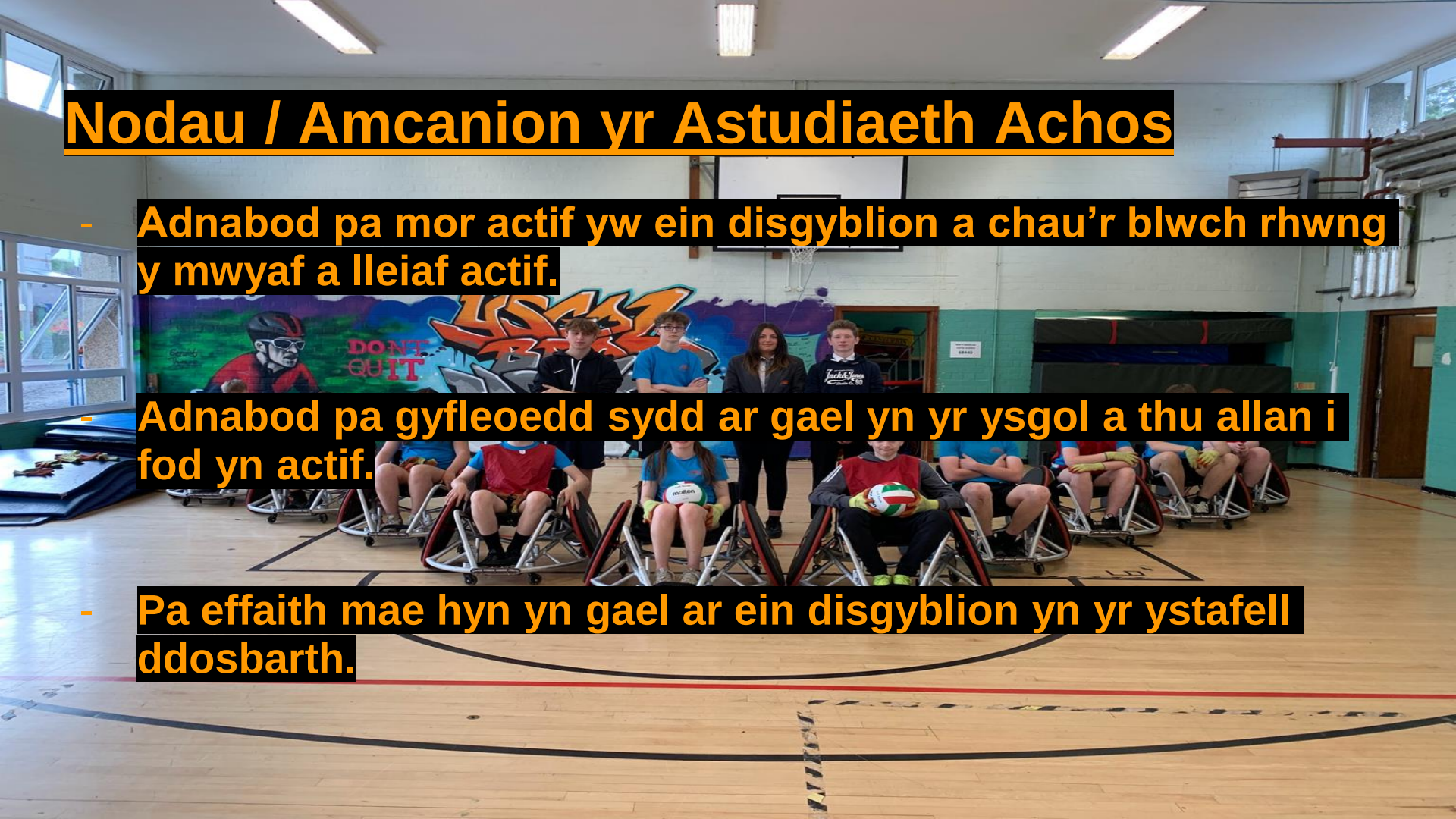
Amledd y cymryd rhan yn Bro Idris

“Llythrennedd Corfforol mewn gwersi a'i ddefnydd i gynyddu pa mor actif bu'r disgyblion gan ystyried y dull gorau o ddysgu a'r ymdrech, ymddygiad a mwynhad maent yn gael fel canlyniad”.

Nodau / Amcanion yr Astudiaeth Achos

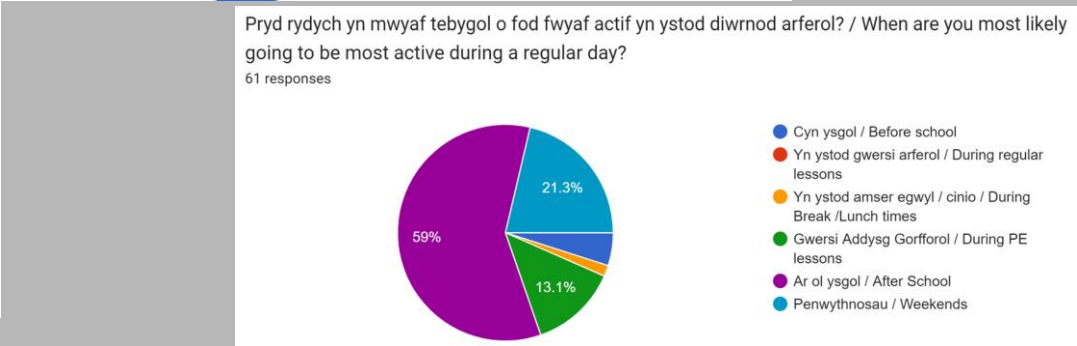
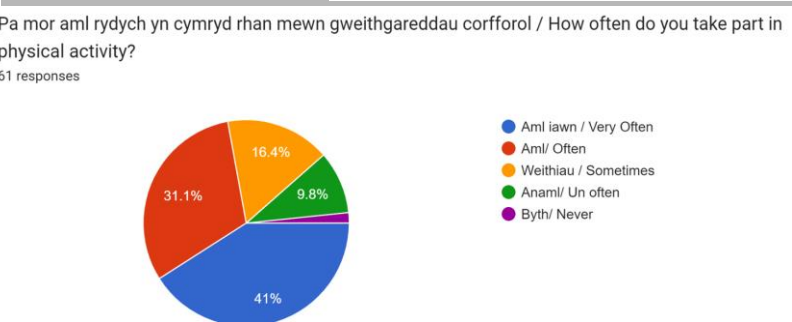
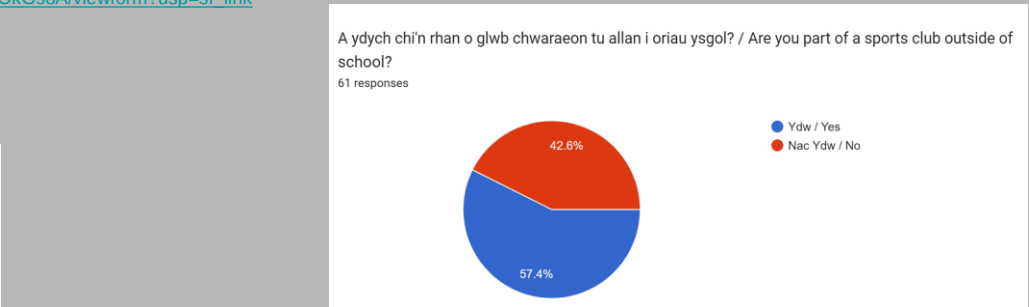
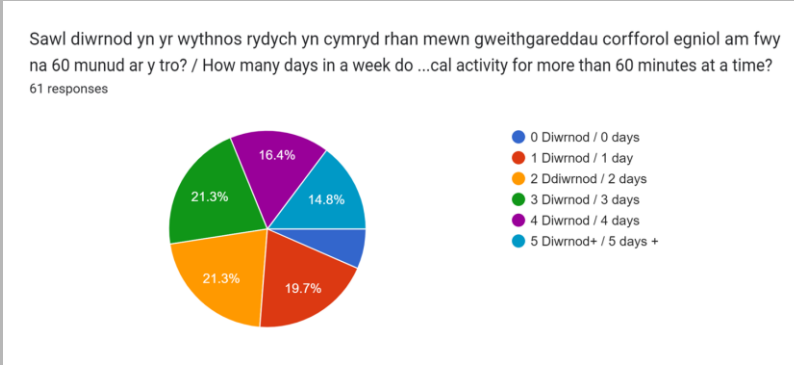
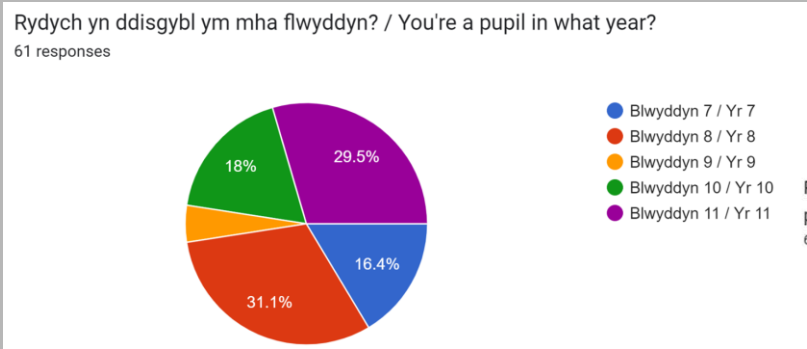
- Adnabod pa mor actif yw ein disgyblion a chau'r blwch rhwng y mwyaf a lleiaf actif.
- Adnabod pa gyfleoedd sydd ar gael yn yr ysgol a thu allan i fod yn actif.
- Pa effaith mae hyn yn gael ar ein disgyblion yn yr ystafell ddosbarth.

Yr Ymyrraeth

- Adnabod cyfleoedd o fewn yr adran e.e. Bocsus offer a'u llenwi ar gyfer egwyl a chinio, clybiau ac ati. CW i fynd i'r safleoedd cynradd yn fwy aml.
- Clybiau chwaraeon amser cinio ac ar ol ysgol ar aml safle.
- Clybiau gwahanol gan gynnwys y rhieni ynddynt. Hysbysebu clybiau penwythnos.
- Hyfforddiant i staff er mwyn cynnwys llythrennedd corfforol yn eu gwersi.
- Esiamplau o'r math o weithgareddau mewn gwersi "eisteddog" a chasglu dystiolaeth a barn am effaith hyn ar y disgyblion.

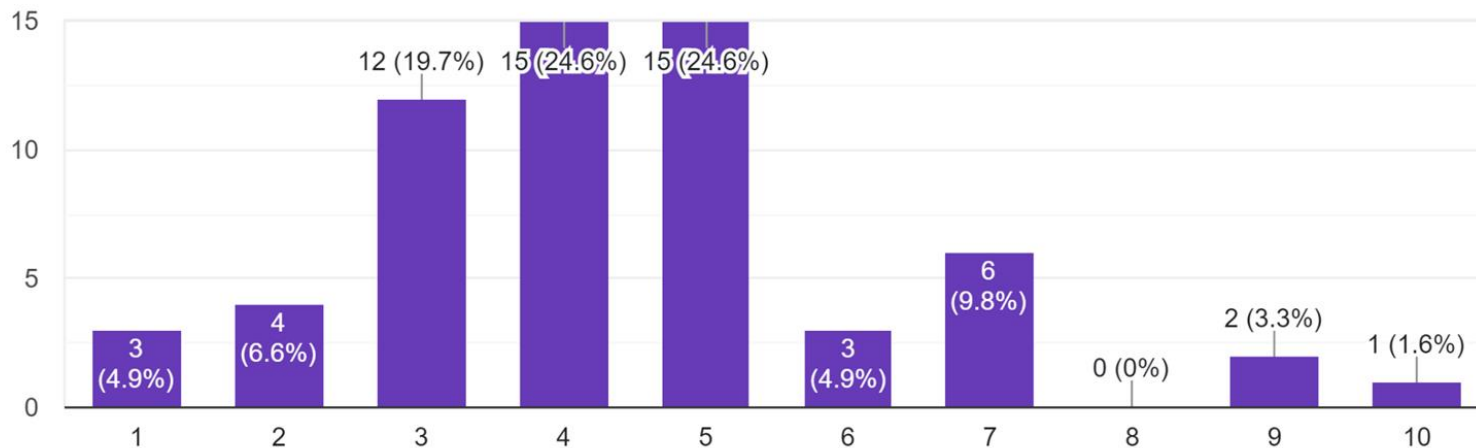
Effaith:

Dysgwyr yn dysgu trwy wrando:

Rwyf yn dysgu ar fy ngorau pan bo fi'n / I learn at my best when I: - Eistedd lle rwyf yn gallu clywed yn iawn / Sit where you can hear. - Defnyddio cardia...s read out loud to you by others for you to answer.

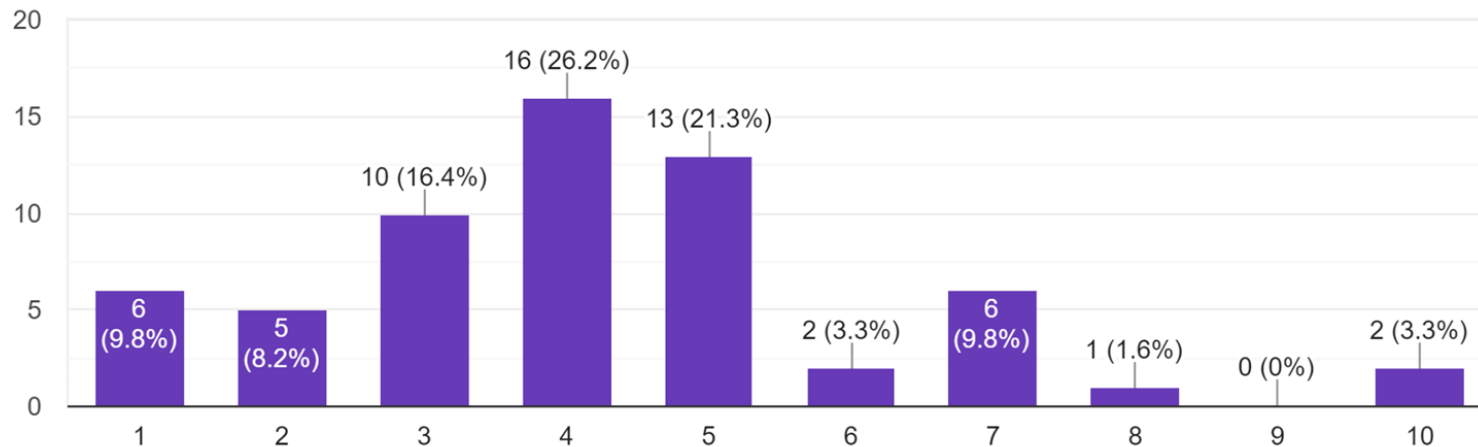
61 responses

Dysgwyr yn dysgu trwy weld neu ddarllen:

Rwyf yn dysgu ar fy ngorau pan bo fi'n / I learn at my best when I: - Eistedd yn mlaen y dosbarth/lleoliad / Sit near the front of the classr...Rhoi pethau mewn trefn lliwiau / Color code things.

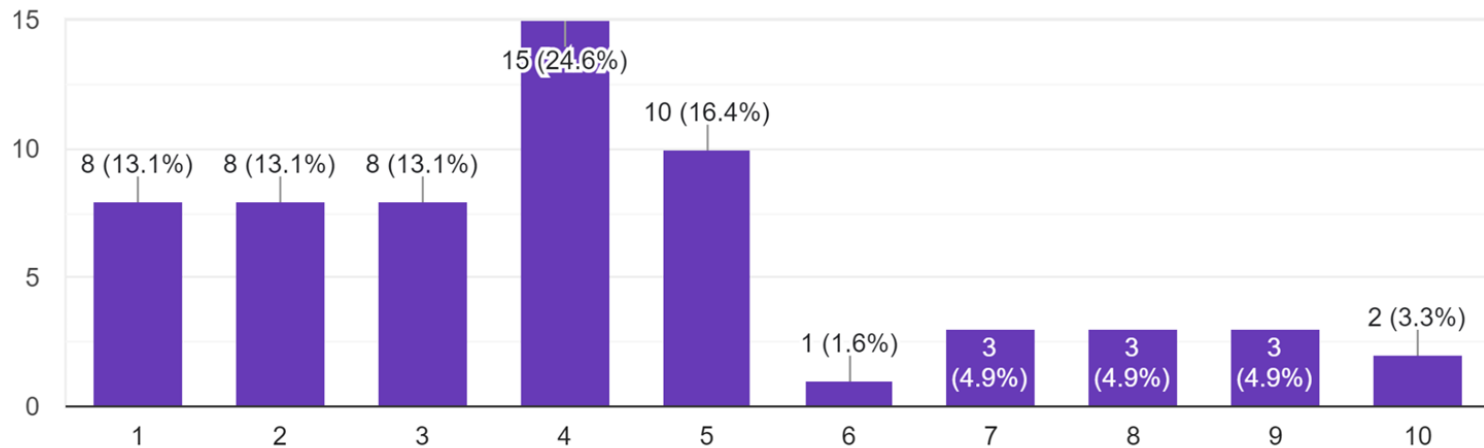
61 responses

Dysgwyr yn dysgu try wneud:

Rwyf yn dysgu ar fy ngorau pan bo fi'n / I learn at my best when I: - Cymryd rhan mewn gweithgareddau sy'n cynnwys cyffwrdd, adeiladu, sy...words with your finger to learn or check spelling.

61 responses

Tystiolaeth

- Hoff bynciau yn ol 61 o ddysgwyr + sampl o resymau pam.

"Achos bod on hwyl ac yn well na ysgrifennu o hyd"

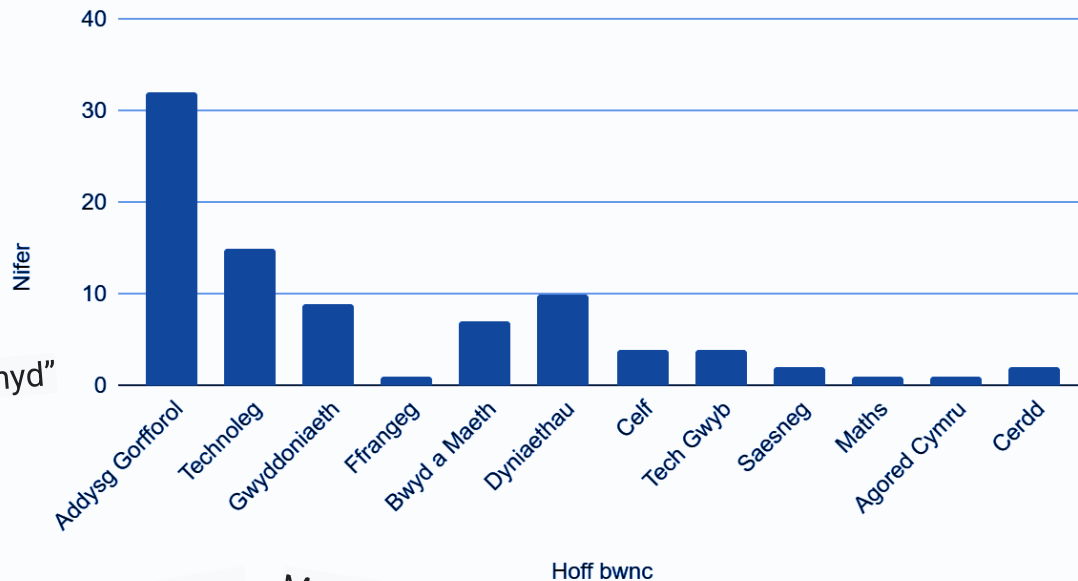
"Rydanin cael gwneud gwaith ymarferol"

"They allow a sense of freedom in the work you do. This makes it more rewarding when you get a high grade. You feel proud because your idea has been recognised as a good one that was executed well."

"I naturally understand it better, and enjoy it a considerable amount more than the core subjects"

"Oherwydd bod yna amrywiaeth efo beth rydym yn gwneud yn y gwersi - ymarferol neu ysgrifennu - ond rydym ni o hyd yn amrywio y gwaith"

Nifer v Hoff bwnc disgyblion YBI

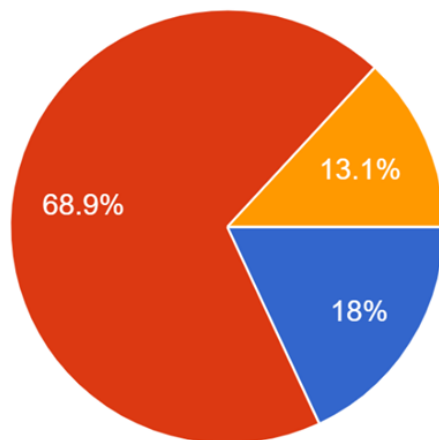
Mae nhw'n pynciau da i bod yn creadigol ac i meddwl tu allan i'r bocs.

ADALW

"Dysgu am y corff a sut mae'n gweithio"

A ydych yn cofio beth oedd nod / y wybodaeth roeddech yn ceisio ei ddysgu amdano? / Do you remember what the aim / information you were trying to learn about?

61 responses

- Ydw / Yes
- Ychydig / a bit
- Nac Ydw / No

"Profiad hwyl, diddorol"

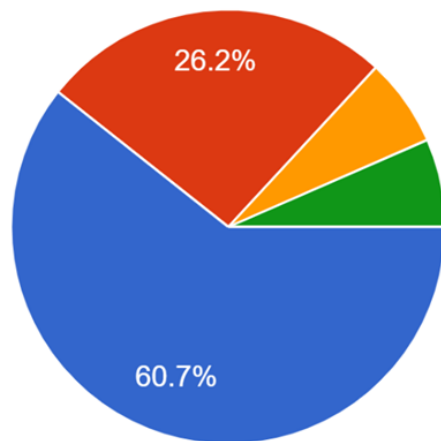
"In french lessons we will often get up with flash cards and go outside. We will each have a card with the French ,English and Welsh translations on. We will all walk around until Miss tells us to stop,we then pair up with the person closest to us. We discuss the sentences,swap papers, start walking again ,and it repeats."

"Its was fun i learnt how bonds break to break an outer shell and resistance when someone went flying across the classroom"

Effaith tasgau ymarferol i helpu dysgu:

Ydych chi'n meddwl fod cynnal gweithgareddau mwy actif mewn gwersi eisteddog yn helpu chi ddysgu? / Do you think that including more practical activities during stationary lessons help you learn?

61 responses

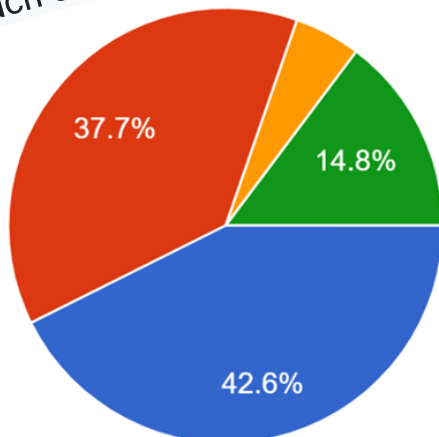
- Ydi / Yes
- Efallai / Maybe
- Nac Ydi / No
- Ddim yn gwybod / Don't know

Effaith ar Ymddygiad:

A fyddai cynnal gweithgareddau mwy actif mewn gwersi eisteddog yn cael unrhyw effaith gadarnhaol ar eich ymddygiad yn y gwersi? / Would ...ons have an effect on your behaviour in lessons?

61 responses

"Because we have too much energy"

"Bysa fo'n helpu llawer pan ddaw o i motivation ac wneud dysgu yn llawer mwy diddorol a hwyl!"

- Bysa / Yes
- Ella / Maybe
- Na fysa / No
- Ddim yn gwybod / Don't know

"It would help me get less bored and tired. The less bored and tired i am the more effort i put into the lesson and the more i try"

"gall symud rownd yn y dosbarth helpu ein hymddygiad ond mae'n gallu gweithio ddwy ffordd mae'n gallu gwneud ni gwneud mwy o pethau ond os ni yn gwaith grwp neu par ni'n mynd i siarad."

"bydd chi dim yn bored yn gwersi oherwydd rydych chi yn symud"

"Want to get to the class , since it may be more fun."

Adborth Athrawon:

Ydych yn ymwybodol o beth yw Llythrennedd Corfforol?

5 responses

“Cael disgyblion i symud o fewn gwersi. Osgoi bod yn llonydd am gyfnodau estynedig.”

“Bod y disgyblion yn symud eu cyrff fel rhan o'r addysgu/gwersi i gefnogi ac ychwanegu at eu dysgu.”

“Cyfle i sefyll neu symud yn ystod gwersi er mwyn cynyddu curiad y galon a gwella lles disgyblion a pha mor actif ydyn nhw yn hytrach na dim ond eistedd drwy gydol y wers”

“Cael y disgyblion ar ei traed yn ystod y wers yn hytrach na eistedd drwy'r amser”

“Unrhyw weithgaredd sydd yn cael y disgyblion i symud at atgyfnerthu sgiliau'r sesiwn, neu dwyn i gof wybodaeth blaenorol”

Enghreifftiau

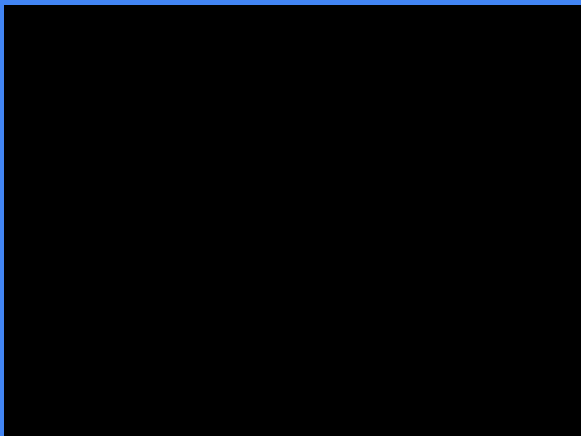
Enghraifft 1 - Helfa drysor ar y coridor.

Enghraifft 2 - tasgau ble mae angen casglu gwybodaeth a'r wybodaeth wedi cael ei rannu o gwmpas y dosbarth neu'r coridor a'r disgyblion yn gorfod cerdded o gwmpas i gasglu'r wybodaeth.

Enghraifft 3 - map meddwl gyda TGAU Add Gref - disgyblion yn sefyll a chyfrannu i'r map meddwl ar y bwrdd gwyn mawr.

Yn aml, mae gwersi coginio yn cynnwys gwersi ymarferol, ble mae'r disgyblion ar eu traed am gyfnod hir ac yn ychwanegu symudiadau mwy corffrorol e.e pan yn cymysgu, rholio toes. Hefyd mewn gwersi cerdd mae disgyblion yn aml yn symud/dawnsio/clapio i atgyfnerthu gwaith rhythm.

Defnyddio cerddoriaeth i symud o gwmpas i asesu cyfoedion pan mae'r cerddoriaeth y stopio. Defnyddio pel mawr i ymarfer rhifau yn Ffrangeg.

Ymdeimlad fod angen tasgau Llythrennedd Corfforol

"Teimlo y gryf bod angen weithgareddau fel hyn i adfywio gan bod sesiwn dysgu yn awr 15 mun."

"Mae'n nhw'n hanfodol ond hefyd yn fanteisiol iawn. Ni welaf fod llawer mwy o waith cynllunio os yw disgyliadau clir wedi eu sefydlu o fewn y dosbarth. Heb os mae'n atgyfnerthu ac yn ychwanegu i'r profiadau y gallwn gyflwyno i'r disgyblion."

"Dim mwy o waith cynllunio. Gorfod bod ychydig bach mwy gwyliadwrs o faint o waith sy'n cael ei wneud yn ystod y dasg na'r arfer."

"Mae'n eithaf hawdd gwneud gweithgareddau sydyn sy'n golygu symudiad o fewn y dosbarth heb fawr o gynllunio. Mae'n haws gyda disgyblion ffes 2 na disgyblion ffes 3".

"Dim ond ychydig mwy o waith cynllunio ond y disgyblion fel arfer yn ymateb yn well i'r tasgau gan eu bod yn cael cyfle i symud".

Newid mewn ymddygiad ein disgyblion mewn gwersi Llythrennedd Corfforol

“Yn bendant. Mae'r disgyblion 'heriol' yn fwy parod i gymryd rhan mewn tasgau/yn y wers os yn symud o gwmpas.

Maent yn brysur ac yn cysylltu'r dysgu drwy wneud gyda'i dwylo yn hytrach na gwrando ac ymateb”.

“Yndi - disgyblion i weld yn ymwneud yn fwy gyda'r tasgau os yn cael cyfle i symud neu cherdded o gwmpas. Mwy o fwrlwm yn y dosbarth.

Medru bod yn anodd ar adegau gyda disgyblion sydd a phroblemau ymddygiad ond os ydych yn cadw ar ben hyn mae'r dasg fel arfer yn gweithio yn dda”

“Disgyblion yn fwy parod i wrando'n effeithiol a chydymffurfio gan eu bod wedi cael symud o gwmpas”

Newid mewn ymdrech mewn disgyblion:

“Disgyblion i weld yn mwynhau y tasgau hyn, ddim yn teimlo eu bod yn 'dysgu' mewn ffordd felly maent yn barod iawn i gwblhau'r tasgau gyda'r ymdrech fel arfer yn wel”

“Ymdrech uwch yn dilyn gweithgaredd actif.”

“Mae y disgyblion gwan/anodd yn gweithio ar y tasgau heb fawr o ofyn mewn tasgau fel yma yn hytrach na os fydden nhw'n eistedd”

O ran Bwyd a Maeth mae nhw eisiau llwyddo, ac eisiau cael pryd bwytafwy ar y diwedd felly yn ffocysu eu hydrechion i ymateb i'r gofyn. Gall hyn fod yn wir os yn gweithio'n anibynnol neu fel pâr neu mewn grwp.

“Nid wyf yn gweld newid o ran ymdrech gan fod natur y dasg yn cael ei addasu er mwyn i ddisgyblion ddysgu trwy ddull sy'n gofyn iddynt symud e.e cywain gwybodaeth o ffynonellau o gwmpas y dosbarth yn hytrach na ffynhonnell bapur”.

Cyswllt rhwng Cymhelliant dysgwyr a gweithgareddau actif:

“Yn fy marn i, mae cymhelliant yn uwch gan eu bod yn ymwybodol nad ydy'r un dasg (heblaw tasg asesu) yn mynd i bara'n hir iawn cyn cael newid, 'brain break' neu weithgaredd corfforol. Felly dod i'r dosbarth efo agwedd bositif ac yn barod i ymdrechu”

“Mae nhw yn brydlon i wersi os yn gwybod fod gweithgaredd actif yn mynd i gymryd lle”.

“Bron pawb i weld yn mwynhau achos mae nhw'n cael gweithio efo'i cyfoedion ac dydy nhw ddim yn ei weld o fel gwaith”

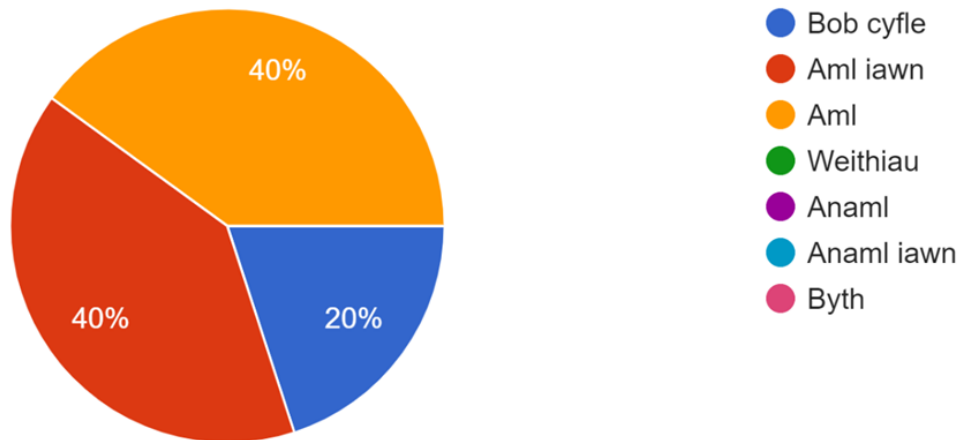
“Cymhelliant y rhan fwyaf o disgyblion yn well”

Y dyfodol;

Pa mor aml fyddwch yn bwriadu cynnwys gweithgareddau/tasgau actif yn eich gwersi wrth i chi fynd ymlaen yn ystod y flwyddyn ac yn cynllunio'r cwricwlwm newydd?

5 responses

Ymchwil:

Modelau VARK - <https://vark-learn.com/introduction-to-vark/the-vark-modalities/#:~:text=The%20acronym%20VARK%20stands%20for,experiences%20of%20students%20and%20teachers.>

SHRN - School Health Research Network: <https://www.shrn.org.uk/>

School Sports Survey - <https://www.sport.wales/research-and-insight/school-sport-survey/>

Cynllun Ysgolion Iach - <https://www.ysgolioniachgwynedd.org/>

GIG Cymru - <https://www.nhs.wales/staff-resources/>